

6. 3. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Praní špinavých peněz - Evropská unie zpřísní pravidla

Na počátku února zveřejnila Evropská komise ("Komise") návrh nové právní úpravy v oblasti prevence legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Tato iniciativa navazuje na doporučení vydané mezinárodním Finančním akčním výborem (Financial Action Task Force, "FATF") v loňském roce, které představují globální standard boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.[1]

Komise předložila návrh nové směrnice o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu ("**Nová AML směrnice**") a návrh nařízení o informacích doprovázejících převody peněžních prostředků ("**Nařízení o informacích**"). Tyto nové předpisy mají nahradit stávající právní úpravu, zejm. třetí směrnici o praní peněz a prováděcí směrnici o politicky exponovaných osobách.[2]

Nová právní úprava mj. rozšiřuje okruh osob, na které dopadají povinnosti v oblasti prevence praní špinavých peněz, zavádí povinnost systematického hodnocení rizika praní špinavých peněz, modifikuje režim identifikace zákazníků tak, že zavádí režim zjednodušené identifikace a režim zpřísněné identifikace zákazníků. Dále rozšiřuje vymezení politicky exponovaných osob, které by nově mělo zahrnovat nejen zahraniční, ale i tuzemské osoby a v neposlední řadě významným způsobem rozšiřuje spolupráci národních finančních analytických útvarů, daňových orgánů a evropských orgánů dozoru nad finančním trhem - EBA, ESMA a EIOPA.[3]

Rozšíření působnosti AML režimu

Navrhovaná směrnice předpokládá zahrnutí osob, které při prodeji zboží či služeb přijímají hotovost nad limit 7.500 EUR při jedné transakci či sérii souvisejících transakcí. V takovém případě by tyto osoby měly provádět identifikaci klientů při překročení uvedeného limitu. Nová AML směrnice by měla dopadat také na provozovatele jakýchkoliv sázkových her, tedy nejen kasin, jako je tomu doposud.

Přístup založený na hodnocení rizikovosti

Nová AML směrnice uloží členským státům povinnost provádět soustavnou identifikaci a hodnocení rizik praní špinavých peněz a financování terorismu, které jim hrozí a přijímat adekvátní opatření k jejich omezení. O provedené identifikaci a přijatých opatřeních jsou povinny informovat unijní orgány pro finanční trh. Obdobně budou postupovat také povinné osoby, přičemž o provedeném vyhodnocení a přijatých opatřeních budou informovat národní finanční analytické útvary, jež by

identifikovaná rizika měly zohlednit ve své strategii výkonu dozoru.

Změny v identifikaci a kontrole klientů

Předkládána směrnice rozlišuje vedle základního režimu identifikace a kontroly klientů, který je v zásadě analogický se stávajícím režimem jednak režim zjednodušené identifikace, jednak režim zpřísněné hloubkové identifikace. Režim zjednodušené identifikace by se měl uplatnit tam, kde na úrovni členského státu, resp. povinné osoby, hrozí jen minimální riziko praní špinavých peněz či financování terorismu. Nejedná se o výjimku z režimu identifikace, ale je vyžadováno provedení identifikace a kontroly v relativně omezenějším rozsahu, než u standardní identifikace. Vždy je však nezbytné následně provádět průběžné sledování obchodního vztahu s klientem z hlediska výskytu nestandardních operací.

Naopak hloubková identifikace a kontrola klienta se uplatní v případech, kdy existuje zvýšené riziko praní špinavých peněz či financování terorismu a v případech, kdy je klientem politicky exponovaná osoba. Vedle vlastního provedení identifikace klienta, konečných vlastníků a beneficiantů předpokládaných transakcí nová právní úprava bude požadovat také ověřování původu prostředků, vyhodnocení okolností a pozadí předmětné transakce či schvalování jednotlivých klientů ze strany členů managementu povinné osoby. Povinné osoby by měly dále zavést robustní systém soustavného monitoringu a vyhodnocování těchto rizikovějších obchodních vztahů.

Nová AML směrnice rozšiřuje pojem politicky exponované osoby, vedle zahraničních politiků, také na osoby zastávající významné politické funkce v domovském státě povinné osoby a osoby, které jsou činné pro mezinárodní organizace či instituce. Navrhované vymezení politicky exponovaných osob zahrnuje rovněž osoby, které jsou členy orgánů obchodních společností ovládaných přímo státem. Naopak nedopadá na municipální politiky. Nutno podotknout, že režimu politicky exponované osoby jsou podrobena rovněž partneři, potomci a jejich partneři a rodiče těchto politicky exponovaných osob.

Koneční vlastníci právnických osob a beneficianti svěřeneckých fondů

Významnou změnou je také zavedení povinnosti každé právnické osoby mít neustále aktuální informace o tom, kdo je jejich konečným vlastníkem. Obdobná povinnost se zavádí také pro správce svěřeneckých fondů a obdobných entit ve vztahu k beneficiářům a zakladatelům svěřeneckých fondů. Tyto informace má povinná osoba povinnost archivovat a na vyžádání poskytovat příslušnému finančnímu analytickému útvaru. Aktuální zrušení anonymních akcií je tak pouze prvním krokem k tomuto cíli.

Spolupráce a pravomoci finančních analytických útvarů

Navrhovaná směrnice dále prohlubuje úroveň spolupráce národních finančních analytických útvarů, zejména v oblasti výměny informací jak o konkrétních podezřelých transakcích, tak i o hodnocení rizika praní špinavých peněz a financování terorismu. Návrh Komise má mj. za cíl sladit ve všech členských státech rozsah dohledových oprávnění národních finančních analytických útvarů. Pro tuzemské FAU to však principiální rozšíření palety dohledových nástrojů nepředstavuje. Na druhou stranu by mělo dojít k harmonizaci sankcí za porušení povinností stanovených v oblasti prevence legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Nově by tak mohla být uložena právnické osobě pokuta ve výši až 10 % celkového ročního obrátu konsolidované skupiny v předchozím roce. U fyzických osob je horní hranice pokuty stanovena na 5 mil. EUR

Nová role evropských orgánů dohledu nad finančním trhem

Zcela novým prvkem v unijní úpravě problematiky praní špinavých peněz a financování terorismu je zapojení evropských orgánů dohledu nad finančním trhem. EBA, EIOPA a ESMA mají zejména za úkol vydávat prováděcí regulatorní technické normy k Nové AML směrnici upravující konkrétní způsob plnění jednotlivých povinností ze strany povinných osob. Rovněž budou vydávat metodické pokyny a stanoviska, která mají zajistit harmonizovanou aplikaci unijních předpisů v této oblasti. Dále mají zajistit konsolidované vyhodnocování rizika praní špinavých peněz a financování terorismu v rámci celé EU a poskytovat metodické vedení členským státům při přijímání příslušných opatření.

Další kroky

Návrh Nové AML směrnice a Nařízení o informacích jsou nyní předloženy k projednání Evropskému parlamentu a Radě. Pokud se neobjeví zásadní překážky, dojednání finální podoby těchto předpisů se odhaduje na cca třetí čtvrtletí letošního roku. Lhůta pro transpozici se navrhuje v trvání dvou let - nový režim by tak pravděpodobně měl být plně funkční ve druhé polovině roku 2015.

Zdeněk Husták,
of counsel

[BBH, advokátní kancelář, v. o. s.](#)

Klimentská 1207/10
110 00 Praha 1

Tel.: +420 234 091 355
Fax: +420 234 091 366
e-mail: legal@bbh.cz

-----
[1] International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism & Proliferation - the FATF Recommendations. Dotupné >>> [zde](#).

[2] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES ze dne 26. října 2005 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu

Směrnice Komise 2006/70/ES ze dne 1. srpna 2006, kterou se stanoví prováděcí opatření ke směrnici Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES, pokud se jedná o definici „politicky exponovaných osob“ a technická kritéria pro zjednodušené postupy hloubkové kontroly klienta a pro výjimku na základě finanční činnosti vykonávané příležitostně nebo ve velmi omezené míře

[3] EBA - Evropský orgán pro bankovníctví, ESMA - Evropský orgán pro cenné papíry a trhy, EIOPA - Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění.

Další články:

- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Digital Fairness Act a influencer marketing - cesta ke konci roztržitosti regulace?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc leden 2026](#)
- [IATA Travel & Cargo akreditace v letectví - v čem spočívají její výhody?](#)
- [Digital Omnibus o AI: návrh nařízení o zjednodušení pravidel pro umělou inteligenci](#)
- [Rozhodčí nálezy vydané ruskými rozhodčími soudy a jejich uznání a výkon na území EU](#)
- [Environmentální tvrzení společností v hledáčku EU: Jak se vyhnout greenwashingu a obstát v nové regulaci?](#)
- [AIFMD II v České republice: Schvalovací proces a co čeká investiční společnosti](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc prosinec 2025](#)